

“BİR MİRAS, BİR TOPLUM: GEÇMİŞTEN GÜÇ ALIYORUZ”

BÖLÜM

Bu etkinlik, öğrencilerin tarihî olaylar, bir ülkenin geçmişi, kültürel değerler, çevreye karşı sorumluluk ve aile mirası arasındaki bağlantıları keşfetmelerini amaçlamaktadır. Öğrenciler, bu unsurların toplumların dayanıklılığına ve bireylerin iyi oluşuna nasıl katkı sağladığını inceleyerek, geçmişle bağ kurma, toplumsal sorumluluk geliştirme ve kendi kimliklerini anlama konusunda farkındalık kazanacaklardır.

Ders

Sosyal Bilgiler

SINIF DÜZEYİ

4

ÖĞRENME HEDEFİ

Students will investigate the interconnectedness of historical events, country's history, cultural values, environmental stewardship, and family legacies in fostering community strength and individual well-being.

ETKİNLİK SÜRESİ

2 Ders Saati (80 Dakika)

GEREKLİ MALZEMELER

- Etkinlik Çalışma Yapağı (her öğrenciye 1 adet)
- EK Değerlendirme Formu (her öğrenciye 1 adet)
- Bilgisayar bağlantılı projeksiyon ya da etkileşimli tahta
- Video: “OGM - Orman Yangınları Bilgilendirme Kamu Spotu

HAZIRLIK SÜRECİ VE UYGULAMA

- Öğretmen etkinlikte kullanılacak Çalışma Yapağı, Ek, görseller ve videoyu dersten önce hazırlar.
- Öğrencilere bir hafta önceden “Çalışma Yapağı” ev ödevi olarak verilir.

ETKİNLİK TANIMI

1 GİRİŞ (5 Dakika)

Öğrencilerinize bir hafta önceden vermiş olduğunuz ÇALIŞMA YAPRAĞI ödevlerini hazırlamalarını isteyiniz.

2 TARTIŞMA (20 Dakika)

Sınıfa aşağıdaki soruyu sorarak öğrencilerin fikirlerini ifade etmelerini sağlayınız.

“Bir toplumu zor zamanlarda ayakta tutan şey nedir?”

Öğrencilerden kısa fikirler alınırken vurgulanan ifadeler tahtaya yazılır (örnek: yardımlaşma, geçmiş deneyimler, gelenekler, doğayla uyum, aile dayanışması vb.).

3 UYGULAMA (55 Dakika)

- ✓ ÇALIŞMA YAPRAĞI ödevlerini sınıfla paylaşımlarını sağlayın. Yaşanmış olan afet türlerini yazı tahtasına yazarak en fazla hangi afetlerin yaşandığını belirlemelerine ve bu bilgilerin kendilerine ne fayda sağlayabileceğine yönelik bir tartışma ortamı oluşturunuz.
- ✓ Aşağıdaki bağlantıda yer alan videodan önce EK - Değerlendirme Formu öğrencilere dağıtılır. “Az sonra izleyeceğimiz video Türkiye Orman Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanmıştır. Bu videoyu izledikten sonra sizlere vermiş olduğum Değerlendirme Formu’nu doldurmanızı isteyeceğim şimdi hep beraber bu videoyu dikkatlice izleyelim” denilerek video izlenir.

<https://www.youtube.com/watch?v=entvpBGC4As&t=5s>

Videodan sonra Değerlendirme Formu’nu doldurmalarını sağlayınız. Daha sonra form sorularını sınıfta tartışmalarını sağlayınız.

Tarihsel Bağlantı Haritası

- Öğrenciler gruplara ayrılır (4-5 kişilik). Oluşturulan grup sayısı çift olmalıdır.
- Gruplardan yarısına Türkiye tarihinden diğer yarısına Türkiye’ye komşu ya da yakın ülkelerin tarihinden bir olay verilir. Bu olayları gruplar kendileri internetten araştırarak belirleyebilir.

(Örnek: (Türkiye): 2021 Batı Karadeniz Sel Felaketi, 2023 Kahramanmaraş Depremleri, 2023 orman Yangınları, 1939 Erzincan Depremi).

(Türkiye’ye komşu ülkeler: 1999 Atina Depremi, 2018 Atina (Mati) Orman Yangını 1977 Vrancea depremi, 1977 Romanya Vrancea depremi, 2015 Bulgaristan’da Sel

Gruplar, olayın toplum üzerindeki etkilerini, dayanışma örneklerini ve o dönemdeki kültürel/ailesel/çevresel tepkileri araştırır.

Sonunda “Bu olaydan toplum olarak ne öğrendik?” sorusu etrafında yorum yapmaları ve çıkarım listesi oluşturmaları istenilir.

- “Gelecekte yaşanabilecek afetlerde daha dirençli bir toplum olmak için bugün ne yapmalıyız?” sorusu sorularak sınıf olarak beyin fırtınası yapılır.
- Öğrenciler bu fikirleri bir aşağıdaki başlıklarda birleştirir:
 - Aile içinde yapılacaklar
 - Mahalle/okul düzeyinde yapılacaklar
 - Çevreye karşı sorumluluklar

(Öğretmen bu aşamada çevre ile uyumlu yaşamın ve sürdürülebilirliğin afet etkilerini nasıl azaltabileceğini vurgular.)

ÖĞRETMEN GERİ BİLDİRİMİ

- 1 Çalışma Yaprağını kontrol ederek değerlendirme yapınız.
- 2 Değerlendirme Formu sonunda yer alan ÖLÇEK’ten yararlanabilirsiniz.

EK ÖNERİLER

- 1 GİRİŞ bölümünde yer alan çalışma yaprağı ödevi değerlendirilirken aile üyelerinin yaşadığı afetleri kronolojik olarak sıralayabilir ve geçmişten yakına yaşanan afetlerin yoğunluk ve değişimini kavramalarını sağlayabilirsiniz.
- 2 Örnekleri yaşadığınız ülke ve bölgeye göre özelleştirebilirsiniz.

ÇALIŞMA YAPRAĞI

AİLEMİN DOĞA KAYNAKLI AFET HATIRALARI

Sevgili öğrenciler,

Bu ödevde ailenizde daha önce doğal kaynaklı afet yaşamış bir kişi olup olmadığını öğreneceksiniz. Ailenizden bir büyük (anne, baba, dede, nine, amca, vb.) ile kısa bir sohbet yapın ve aşağıdaki soruları ona yönelterek cevaplarını yazın.

1. Görüştüğün kişinin adı ve yakınlık derecesi:

☞

2. Aileniz daha önce bir doğal kaynaklı afet yaşadı mı?

☐ Evet ☐ Hayır

3. Eğer yaşadıysa, hangi doğal kaynaklı afeti yaşadı?

☐ Deprem ☐ Sel ☐ Orman yangını ☐ Fırtına / Hortum ☐ Heyelan ☐ Diğer: _____

4. Bu afet ne zaman ve nerede gerçekleşti?

☞ Yıl: _____ Yer: _____

5. Aileniz bu afeti yaşadığında neler hissetmiş? (Korku, şaşkınlık, üzüntü, panik, vs.)

☞

6. O anlarda neler yapmışlar? İlk tepkileri ne olmuş?

☞

7. Olaydan sonra hayatlarında bir değişiklik oldu mu? (Taşınma, önlem alma, vb.)

☞

8. Bugün geriye dönüp baktıklarında en çok neyi hatırlıyorlar?

☞

9. Bu olay onların çevreye, doğaya veya topluma bakışını nasıl etkilemiş olabilir?

☞

10. Ailenden biri bu deneyimi yaşamasa ya da senin bu konudaki düşüncelerin farklı olur muydu? Neden?

☞

📌 Öğrenciye Not:

Bu soruların cevaplarını aile üyenin ağzından yazabilirsin. Dilersen röportaj şeklinde ya da hikâye biçiminde anlatabilirsin.

EK: DEĞERLENDİRME FORMU

1. DOĞRU–YANLIŞ

Videoya göre aşağıdaki ifadeleri doğru ya da yanlış olarak işaretleyin.

1.	Orman yangını ihbarı alındığı anda sadece polis ekipleri müdahale eder.	Doğru	Yanlış
2.	Yangınla mücadelede “yangın şeridi açmak” önemli bir yöntemdir.		
3.	Videoda itfaiyecilerin yanı sıra vatandaşların da söndürme çalışmalarına katıldığı gösterildi.		
4.	Geçmiş yangın tecrübeleri yeni söndürme tekniklerinin geliştirilmesinde rol oynar.		
5.	Yangın sırasında çevreyi korumak için her zaman yağmur bekleneceği önerildi.		

2. ÇOKTAN SEÇMELİ

1. Videoda yangınla mücadelede özellikle aşağıdakilerden hangisi vurgulandı?

- A) Sadece dışarıdan su atılması
- B) Yangın şeridi oluşturmak, su ile zemin nemlendirilmesi
- C) Yangını izlemekle yetinmek
- D) Ağaç köklerini keserek durdurmak

2. Videoda hangi grup yangına karşı birlikte çalıştı?

- A) Sadece Orman Genel Müdürlüğü
- B) Orman Genel Müdürlüğü, itfaiye ve halk
- C) Yabancı ekipler
- D) Sadece sivil savunma ekipleri

3. Geçmişte yaşanan büyük yangınlardan çıkarılan dersler sonucunda video hangi teknolojik gelişmeyi vurguluyor?

- A) Daha fazla insan gücü
- B) Hava araçları (helikopter/uçak) ile müdahale
- C) Yangın sonrası ağaç kesimi
- D) İnternet üzerinden alarm sistemi

4. Ailenden veya büyüklerinden duyduğun “orman yangını” öğüdü, sana nasıl etki eder?

- A) Korku üretimi
- B) Bilinçli davranış / çevreye saygı
- C) Tatil planı yapma
- D) Hiçbir etkisi olmaz

3. AÇIK UÇLU SORULAR

1. Videoda seni en çok etkileyen sahne hangisiydi? Bu sahneyi seç ve nedenini açıkla.
2. Video sayesinde orman yangınlarında bireysel olarak yapabileceğini düşündüğün en önemli üç şeyi sıralayabilir misin?
3. Ailenden ya da çevrenden edindiğin doğa ve yangınla ilgili bir öğüdü paylaş. Bunun senin davranışına etkisi ne oldu?
4. Videoda anlatılan geçmiş yangın tecrübeleri ve günümüz teknolojileri arasındaki bağlantıyı nasıl açıklarsın? Sence bu bağlantı kültürel bir miras biçimi olabilir mi?

ÖLÇEK

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ

Soru Türü	Ölçüt	Puanlama
Doğru–Yanlış & Çoktan Seçmeli İçerik anlama		Her doğru = 1 puan
Açık Uçlu 1 & 2	Anlama + açık örnekleme	0–4 puan (2+2)
Açık Uçlu 3 & 4	Kültürel bağ ve yorum derinliği	0–6 puan (3+3)

AÇIK UÇLU SORULARA VERİLEBİLECEK CEVAPLAR

1. Videoda seni en çok etkileyen sahne hangisiydi? Bu sahneyi seç ve nedenini açıkla.
Cevap önerisi: “Yangın şeridi açılırken ekiplerin işbirliği beni etkiledi, çünkü birlikte hareket etmek yangını durdurmak için önemli.”
2. Video sayesinde orman yangınlarında bireysel olarak yapabileceğini düşündüğün en önemli üç şeyi sıralayabilir misin?
Mülakat örneği: “1) Yangın ihbar hattını aramak, 2) Yangın bölgesine yaklaşmamak, 3) Ateş yakmamak.”
3. Ailenden ya da çevrenden edindiğin doğa ve yangınla ilgili bir öğüdü paylaş. Bunun senin davranışına etkisi ne oldu?
Örnek: “Büyük dedem ‘orman içinde sigarayı söndürmeden atma’ derdi, bu da birlikte doğada yürürken izmarit toplamamı sağladı.”
4. Videoda anlatılan geçmiş yangın tecrübeleri ve günümüz teknolojileri arasındaki bağlantıyı nasıl açıklarsın? Sence bu bağlantı kültürel bir miras biçimi olabilir mi?
Örnek yanıt: “Eskiden elle söndürülürdü. Şimdi ise uçaklı müdahale var. Bu bilgi kuşaktan kuşağa aktarılıyor, yani kültürel bilgi olarak sürdürülüyor.”